

Sprawozdanie opisowe z działalności Fundacji „Biblioteka Ekologiczna” w Poznaniu w 2013 roku

Fundacja „Biblioteka Ekologiczna” jest organizacją *non profit* - prowadzi zgodnie ze statutem działalność nastawioną na podnoszenie świadomości ekologicznej ogółu społeczeństwa. Od 21 kwietnia 2011 r. należy do organizacji pożytku publicznego o nr KRS 0000019584. W ramach sieci regionalnych programu PHARE Fundacja „Biblioteka Ekologiczna” nominowana została w roku 1994 na jeden z 17 centrów edukacji ekologicznej w Polsce. Od 2003 roku Fundacja jest członkiem Związku Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć z siedzibą w Krakowie, do której należy 10 organizacji ekologicznych z całej Polski. Corocznie bierzemy aktywny udział w niektórych ogólnopolskich akcjach, koordynowanych przez PZS. Od IV kwartału 2012 roku Fundacja nie prowadzi już działalności bibliotecznej, gdyż zebrane zbiory przekazała nieodpłatnie jednostce budżetowej - Poznańskiemu Centrum Edukacji Ustawicznej i Praktycznej w Poznaniu. Mimo to w roku 2013 nadal gromadziła zbiory z zakresu ochrony przyrody i środowiska, w celu przekazywania ich zainteresowanym bibliotekom oraz wykorzystywania w działalności edukacyjnej.

W roku sprawozdawczym, podobnie jak w latach poprzednich, Fundacja prowadziła szeroką działalność związaną z edukacją ekologiczną, nastawioną w pierwszym rzędzie na uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i średnich. Działalność Fundacji Biblioteka Ekologiczna w 2013 roku skupiała się głównie w kilku programach - wydawniczym, edukacyjno-wystawienniczym, przyrodniczym laboratorium interaktywnym oraz udziale w ogólnopolskich kampaniach w ramach PZS, dotyczących problemów ważnych dla ochrony środowiska – np. o odpowiedzialności związanej z produkcją i konsumpcją zasobów leśnych. Programy były realizowane dzięki wsparciu finansowemu uzyskanemu z Urzędu Miasta Poznania i z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu.

Przedsięwzięcia dofinansowane przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu

1. Zaopatrzenie szkół z terenu województwa wielkopolskiego w czasopisma - Aura i Wielkopolski Biuletyn Ekologiczny, jako pomoce dydaktyczne dla nauczycieli

Była to kontynuacja wieloletniego kolportowania tych dwu czasopism do szkół ponadpodstawowych, bibliotek i starostw w województwie wielkopolskim. Zawierają one wiele nowych, bieżących informacji z zakresu ochrony przyrody i środowiska. Wielkopolski Biuletyn Ekologiczny jest uzupełnieniem Aury, gdyż zawiera głównie aktualne informacje z terenu Wielkopolski oraz szersze omówienie najistotniejszych problemów ekologicznych, ważnych dla regionu Wielkopolski. Postępujący kryzys finansowy uniemożliwia prenumeratę tych czasopism oraz zakup nowości wydawniczych przez szkoły, stąd ta forma zaopatrywania szkół w najważniejsze czasopisma z zakresu ochrony przyrody i środowiska, ciesząca się dużym uznaniem wśród nauczycieli. Opinia ta została wyartykułowana w ankietach, rozesłanych do wszystkich odbiorców czasopism w 2013 roku. Zarówno Aura, jak Wielkopolski Biuletyn Ekologiczny oraz kolportowana w ubiegłych latach Przyroda Polska, zostały bardzo wysoko ocenione przez nauczycieli. Stanowią one dla nich bardzo ważne źródło informacji, wykorzystywanych w działalności edukacyjnej, w tym do tworzenia programów zajęć lekcyjnych w szkołach podstawowych, gimnazjach i liceach. Miesięcznik „Aura” był do tych celów szczególnie preferowany, gdyż posiada on dodatek ekologiczny dla szkół, zawierający szczegółowo opracowane programy dotyczące zagadnień ochrony przyrody i środowiska.

WFOŚiGW sfinansował koszty związane z prenumeratą Aury w ilości 12003 egzemplarzy i 4000 Wielkopolskiego Biuletynu Ekologicznego – ogółem 207500,00 zł (dotacja na druk WBE - 24000 zł). W ramach środków własnych, wynoszących 11100,00 zł Fundacja zredagowała i rozkolportowała 4 numery WBE oraz opracowała ankiety o przydatności tych czasopism. Dzięki wsparciu finansowemu, odbiorcy otrzymali te czasopisma bezpłatnie. Ogólny koszt projektu to 218600,00 zł, z czego na dotację z WFOŚiGW przypada 207 500,00 zł.

2. Pozaszkolne zajęcia multimedialne połączone z wystawami tematycznymi z zakresu ochrony przyrody i środowiska

Przedsięwzięcie jest kontynuacją wieloletniej działalności Fundacji w tym zakresie. Pierwsza wystawa połączona z zajęciami dla dzieci i młodzieży została zorganizowana w 1996 r. Podobnie jak w latach poprzednich, w roku 2013 programem edukacyjnym połączonym z wystawami tematycznymi objęto wszystkie poziomy nauczania, koncentrując

się głównie na szkołach podstawowych i gimnazjalnych. Sporadycznie brały udział także grupy przedszkolne i akademickie. Tematyka zajęć w roku 2013 objęła zarówno lokalne, jak i globalne problemy związane z ochroną przyrody – ochroną gatunków roślin i zwierząt oraz środowiska. Prezentowana problematyka poszerzała wiedzę dzieci i młodzieży zdobywaną w szkole, przyczyniając się do zainteresowania uczestników zajęć poruszonymi zagadnieniami, związanymi z przyrodą i środowiskiem, z zagrożeniami i potrzebą ochrony. Zorganizowano 6 wystaw tematycznych z prelekcjami, prowadzonymi przez autorów wystaw i/lub przyrodników znających daną problematykę:

- I spadła z nieba wielka gwiazda, ... piołun
- Przyroda obszarów chronionych Wielkopolski
- Zagrożenie lasów wynikiem nieodpowiedzialnej gospodarki ich zasobami
- Przyroda Ameryki Południowej – od Buenos Aires do Patagonii
- Unikalność przyrodnicza terenów chronionych Wielkopolski
- Islandia - na granicy dwu kontynentów.

Informacje o wystawach zamieszczano każdorazowo na stronie internetowej Fundacji, wysyłano mailowo zaproszenia do szkół w Wielkopolsce oraz korzystano z pośrednictwa Kuratorium Oświaty i Wydziału Oświaty Urzędu Miasta Poznania. Przeciętnie jedna wystawa odwiedzana była przez kilkanaście klas uczniowskich. Wśród zorganizowanych wystaw znalazły się też fotografie o dużych walorach artystycznych i przyrodniczych, wykonane przez dzieci i młodzież, stanowiąc tym samym wzór do naśladowania dla ich rówieśników, biorących udział w zajęciach multimedialnych. Zajęcia multimedialne prowadzone były przez specjalistów z danej dziedziny wiedzy. Na zajęciach wykorzystywane były nie tylko materiały prezentowane na wystawach tematycznych lecz również prezentacje w PowerPoint, filmy, książki o danej tematyce, eksponaty i inne pomoce naukowe. Cieszyły się one dużym zainteresowaniem dzieci i młodzieży a także nauczycieli. Poruszano zagadnienia, które w zasadzie nie były ujęte w programach szkolnych, a były bardzo interesujące, m.in. ze względu na swą egzotykę przyrodniczą i krajobrazową (Islandia, Ameryka Południowa – Patagonia, pustynia Atakama). Bardzo pouczająca była wystawa „I spadła z nieba wielka gwiazda” - relacja z Czarnobyli i otaczającej go zamkniętej strefy po 27 latach od katastrofy elektrowni jądrowej. Ukazała ona ograniczone możliwości działalności człowieka oraz nieoczekiwane reakcje przyrody na tych terenach. Pokazane na kolejnych wystawach fascynujące królestwo owadów, które zachwycają kształtem, przystosowaniami a przede wszystkim kolorystyką i różnorodnością gatunków, uwrażliwiało dzieci i młodzież na piękno przyrody. Uczestnicy zajęć dzięki prezentowanym zdjęciom i filmom poznali również zanikanie i skutki niszczenia lasów w różnych punktach naszego globu (Wenezuela, Wietnam, Kostaryka, Chile). Mieli

możliwość poznania problemów społecznych i środowiskowych, związanych z gospodarką leśną, przemysłem drzewno-papierniczym na świecie oraz ich rozwiązaniem. Zobaczyli też jak można się przeciwstawić dewastacji środowiska, łamaniu praw rdzennej ludności i społeczności lokalnych, zamieszkujących tereny leśne.

Zajęcia prowadzono w czasie trwania roku szkolnego a także w okresie wakacyjnym. Wzięło wówczas w nich udział wiele grup dzieci i młodzieży, spędzających lato w mieście na półkoloniach i obozach. Dla zwiększenia dostępu do treści wystaw dla dzieci z miejscowości odległych od Poznania, wybrane wystawy były eksponowane również w lokalnych ośrodkach edukacji ekologicznej – w Łądzie i Chalinie, a także w Zespole Szkół Rolniczych na Golęcinnie oraz w Gimnazjum w Kaliszu. Dzięki finansowemu wsparciu osiągnięto nadrzędny cel, jakim było rozbudzenie zainteresowań przyrodniczych dzieci i młodzieży oraz nowego ich spojrzenia na otaczającą przyrodę i środowisko, nacechowanego troską o przetrwanie w warunkach rosnącej antropopresji. Przeprowadzone zajęcia multimedialne kształtowały bowiem postawy proekologiczne, wskazując na możliwość aktywnego włączania się młodzieży w rozwiązywanie lokalnych problemów ekologicznych.

Ogólny koszt projektu wyniósł 32 400,00 zł, z czego uzyskane dofinansowanie z WFOŚiGW wynosiło 19 000,00 zł.

3. Konkurs fotograficzny - Piękno przyrody Parku Narodowego i Parków Krajobrazowych w Wielkopolsce

Konkurs fotograficzny zorganizowany dla dzieci i młodzieży szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych Wielkopolski, cieszył się dużym zainteresowaniem. Aktywne poznawanie i ukazywanie piękna przyrody terenów chronionych, wraz z jej unikalną florą i fauną a także wskazanie jej zagrożeń przez umiejętne ich sfotografowanie i interpretację, okazały się bardzo atrakcyjne dla dzieci i młodzieży szkolnej, biorących udział w konkursie. Przedsięwzięcie składało się z 2 części. Pierwsza część konkursu fotograficznego, sfinansowana w całości ze środków Urzędu Miasta, zrealizowana w konkursie dwustopniowym, zorganizowana była dla 20 szkół z terenu Miasta Poznania (opis podano poniżej). Drugą część Konkursu fotograficznego, sfinansowaną w 72% przez WFOŚiGW, zorganizowano dla 20 szkół z Wielkopolski, z wyłączeniem Miasta Poznania. Wiadomość o konkursie była szeroko rozpropagowana (poprzez Kuratorium Oświaty, ulotki, Internet). Informacje wysłano do około 1000 szkół. Dla szkół biorących udział w konkursie opracowane zostały dodatkowe informacje (karty zgłoszeniowe, porozumienia) dotyczące zorganizowania Konkursu w szkołach. Szczegółowa organizacja konkursu wraz z zasadami, kryteriami i celami, opisana została w „Regulaminie konkursu fotograficznego...”. Konkurs fotograficzny był dwustopniowy: I stopień – realizowany był w szkołach pod kierunkiem

opiekunów - nauczycieli, II - w siedzibie Fundacji. Do konkursu fotograficznego zostali włączeni rodzice, którzy często razem z dziećmi uczestniczyli przy wykonywaniu zdjęć, przez co została im przybliżona tematyka terenów chronionych – parków narodowych i krajobrazowych. Najlepsze prace fotograficzne zostały nagrodzone w konkursie I stopnia - I, II i III nagrodą oraz 2 wyróżnieniami. Młodzież otrzymała książki o tematyce przyrodniczej, ekologicznej, zakupione w ramach dotacji. Drugi etap konkursu odbył się w siedzibie Fundacji, do której ze szkół Wielkopolski napłynęło 120 prac fotograficznych. Jury Konkursowe przejrzało wszystkie nadesłane prace. Większość z nich, podobnie jak w konkursie organizowanym dla Miasta Poznania (101 prac) cechowała się wysokim artystycznym i zrozumieniem tematyki przyrodniczej. Komisji Konkursowej, było bardzo trudno wyłonić najlepsze spośród tak dobrych tematycznie prac fotograficznych. Jury oceniło wszystkie prace jako bardzo dobre, ale w wyniku analizy stopnia realizacji tematyki konkursu przez jego uczestników, Komisja Konkursowa wyłoniła ogółem 13 fotografii, szczególnie zasługujących na nagrody i wyróżnienia (3 nagrody rzeczowe i 10 wyróżnień). Fundacja BE na podsumowanie konkursu zorganizowała wystawę z wernisażem, na który zaprosiła nagrodzonych, wyróżnionych i biorących udział w II etapie konkursu oraz ich opiekunów – koordynatorów konkursów I stopnia. W przygotowanej wystawie zaprezentowano wszystkie prace z odpowiednim wyeksponowaniem fotografii nagrodzonych i wyróżnionych, które napłynęły do II etapu konkursu. Przedstawiciele szkół, którzy przyjechali na wręczenie nagród i wernisaż, mieli możliwość porównania prac własnych, z nadesłanymi z innych szkół biorących udział w Konkursie. Nagrody i wyróżnienia wręczał przybyły na wernisaż pan Marek Zieliński - Zastępca Prezesa Zarządu WFOŚiGW w Poznaniu. Nagrodzona młodzież ze szkół Wielkopolski w I etapie konkursu otrzymała łącznie 100 nagród książkowych, a w II etapie 3 nagrody rzeczowe: rower - I nagroda, aparat fotograficzny - II nagroda, śpiwór - III nagroda oraz 10 wyróżnień w postaci książek.

Popularyzacja fotografii, poprzez ich dalszą ekspozycję w formie wystawy w szkołach, także w siedzibie Fundacji oraz publikację na stronie internetowej Fundacji, przyczyniała się do rozpropagowania piękna przyrody parku narodowego i parków krajobrazowych w Wielkopolsce wśród ogółu społeczeństwa.

Twórcza i wspaniała praca dzieci i młodzieży szkolnej została nagrodzona, dzięki uzyskanemu wsparciu finansowemu w kwocie 8400 zł, przy ogólnym koszcie projektu wynoszącym 11700 zł, dla szkół z Wielkopolski. Wkład Fundacji w ramach środków własnych stanowił 28%.

Projekty sfinansowane ze środków budżetowych Miasta Poznania

1. Pozaszkolne warsztaty wiedzy z ochrony przyrody i środowiska

Projekt edukacyjny nastawiony na dzieci i młodzież szkolną był kontynuacją programów realizowanych w latach ubiegłych. Obejmował on w roku sprawozdawczym zajęcia warsztatowe w laboratorium interaktywnym w siedzibie Fundacji i warsztaty terenowe w Wielkopolskim Parku Narodowym. Realizowany był w okresie wakacyjnym i w ciągu roku szkolnego. Udział w zajęciach wzięło 458 osób, w grupach wiekowych 6-16 lat. Zorganizowano 20 spotkań 2-godzinnych stacjonarnych w laboratorium interaktywnym i 10 zajęć terenowo-warsztatowych w Wielkopolskim Parku Narodowym. Dzieci i młodzież była przewożona pociągiem lub autokarem.

Młodzi ludzie zapoznali się z różnorodną tematyką przyrodniczą, mieli okazję poszerzyć swą wiedzę przyrodniczą i rozbudzić pasję poznawczą w stosunku do otaczającego ich środowiska. Dowiedzieli się m.in. o roli i funkcjonowaniu organizmów a także interakcjach między organizmami i w relacji człowieka z przyrodą - poprzez zastosowanie w trakcie warsztatów różnych metod dydaktycznych. Dużym zaciekawieniem cieszyły się warsztaty z modelami człowieka – poznawanie tajemnic ciała ludzkiego.

Pozaszkolne zajęcia terenowe dotyczyły Wielkopolskiego Parku Narodowego. Uczniowie poznali unikalność przyrodniczą Parku zarówno w terenie, jak i dodatkowo w Muzeum Przyrodniczym, poznając zgromadzone tam eksponaty. Zrozumieli, że ochrona roślin i zwierząt łączy się z potrzebą aktywnej ochrony środowiska. Dowiedzieli się też o eutrofizacji jezior i ich rekultywacji, na przykładzie zdegradowanego Jeziora Góreckiego. Między innymi poznali sposób napowietrzania zbiorników wodnych nie używając energii elektrycznej lecz korzystając z siły wiatru. Zajęcia takie pozwalają właściwie kształtować postawy młodego pokolenia wobec otaczającej przyrody, co było m.in. także celem realizowanego projektu. Ta forma zajęć, dzięki bezpośredniemu kontaktowi z poznawaną przyrodą, umożliwia młodzieży łatwiejsze przyswojenie i zrozumienie przekazywanych wiadomości. Można było się o tym przekonać dzięki quizom z zapamiętanej wiedzy, przeprowadzanych na zakończenie zajęć. Uczestnicy każdorazowo otrzymywała upominki książkowe o tematyce przyrodniczej. Ogólny koszt tego projektu w całości sfinansowany przez Urząd Miasta Poznania wyniósł 19 625,89 zł.

2. Poznajemy obszary chronione Natura 2000 Poznania i okolic

Projekt zalicza się do pozaszkolnych zajęć edukacyjnych dla uczniów szkół poznańskich, zorganizowanych w formie warsztatów terenowych. Zrealizowano 10 spotkań edukacyjnych na terenach obszaru NATURA 2000 – Dolina Cybiny. Organizowane były trasy rowerowe dla licealistów i piesze dla młodszej młodzieży szkolnej. Umożliwiło to im

zapoznanie się z osobliwościami przyrodniczymi obszaru NATURA 2000, m.in. z gatunkami prawnie chronionymi: ptakami, ssakami, płazami, roślinami itd., spotykanymi w trakcie przebiegu zajęć. Poznawanie różnych typów siedlisk – łąkowych, leśnych, wodnych, z przebywającymi tam zwierzętami łączono z ich rozpoznawaniem, oznaczaniem drzew i krzewów. Zajęcia prowadzone były przez specjalistów z zakresu ochrony środowiska. Łącznie w zajęciach uczestniczyło 201 osób.

Uczestnicy zajęć wykazywali w ich trakcie bardzo duże zainteresowanie i zaangażowanie się w poznawanie przyrody tych cennych obszarów chronionych. Prowadzone zajęcia rozbudziły w nich zainteresowania związane z przyrodą, zwłaszcza cennymi walorami obszarów chronionych, które poznawali w trakcie zajęć. Zajęcia terenowe dla uczniów poznańskich szkół podstawowych, gimnazjalnych i licealnych pozwoliły promować aktywny tryb życia. Obszary NATURA 2000 stanowią szansę na rozwój coraz bardziej popularnej turystyki przyrodniczej, której główną wartością jest bliski kontakt z przyrodą. W czasie wakacji dzieci wypełniły wolny czas przez poznawanie walorów przyrodniczych naszego regionu. Dzięki zdobytej wiedzy zapewne zachęcały też rodziców i przyjaciół do ponownego odwiedzenia poznanych miejsc. W ramach „edukacji dorosłych przez dzieci” zaznajomiono więc również dorosłych z przyrodniczymi skarbami Poznania i okolic. Warto podkreślić, że wszystkim uczniom bliski kontakt z przyrodą uświadomił jej wartość w tradycji regionu, kształtował patriotyzm lokalny związany ze środowiskiem, w którym żyją oraz świadomość istnienia obszarów, których walory mają rangę europejską. Zajęcia każdorazowo kończono konkursem, sprawdzającym zakres wiedzy zdobytej i przyswojonej przez uczniów podczas zajęć. Dzieci i młodzież otrzymywali upominki książkowe. Projekt był w całości sfinansowany przez Urząd Miasta Poznania. Ogólny koszt projektu wynosił 10 850 zł.

3. Konkurs fotograficzny - Piękno przyrody Parku Narodowego i Parków Krajobrazowych w Wielkopolsce

Konkurs fotograficzny objął swym zasięgiem całe województwo, dzięki patronatowi Urzędu Miasta Poznania oraz WFOŚiGW. Wzięło w nim udział łącznie 40 szkół, w tym z miasta Poznania 20, a pozostałe 20 z terenu województwa wielkopolskiego (co opisano wyżej).

Informacje o odbywającym się konkursie otrzymały szkoły poprzez internet (około 200 szkół), Wydział Oświaty UM Poznania oraz Kuratorium Oświaty. Szkoły, które zgłosiły swój akces do konkursu fotograficznego otrzymały Kartę zgłoszenia oraz Regulamin konkursu. W konkursie wzięły udział szkoły podstawowe, gimnazjalne i ponadgimnazjalne, zespoły szkół budowlano-drzewnych i ekonomicznych z terenu Poznania. Uczniowie pod nadzorem swoich opiekunów w okresie wiosny i lata fotografowali przyrodę i krajobrazy terenów chronionych

WPN i Parków Krajobrazowych. Mogli w ten sposób kontynuować swoją pasję poznawania przyrody. Praca z obiektywem uwrażliwiła ich na piękno naturalnej przyrody, a niekiedy również umożliwiała poznanie różnych form jej degradacji, wymagających aktywnej jej ochrony. Konkurs był 2-etapowy, przy czym rozstrzygnięcie I etapu nastąpiło w szkołach, a II w siedzibie Fundacji. Podobnie jak w szkołach z regionu Wielkopolski cieszył się on również dużym zainteresowaniem uczniów i nauczycieli w szkołach Miasta Poznania. Opiekunowie w szkołach zorganizowali konkurs I stopnia, na którym nagrodzili najlepsze prace. Każda z 20 szkół w I etapie konkursu otrzymała 5 książek (I - III nagroda i 2 wyróżnienia), zakupionych przez Fundację. W II etapie konkursu, ze szkół wpłynęło do Fundacji wiele bardzo interesujących prac. Ilość i wysoka jakość nadesłanych prac świadczyła o dużej spostrzegawczości i wycuciu piękna, niekiedy także o zaangażowaniu uczniów w propagowanie wiedzy o potrzebie ochrony przyrody i środowiska.

Jury oceniało wszystkie nadesłane prace (101 prac). Oceniono je jako bardzo dobre, ciekawe i spełniające wszystkie kryteria zgodnie z regulaminem konkursu. Komisja wyłoniła najlepsze prace i przyznała 3 nagrody główne (rower, aparat fotograficzny, śpiwór) oraz 10 wyróżnień książkowych. Podsumowaniem konkursu była zorganizowana wystawa fotograficzna i wernisaż, na który zaproszono zwycięzców wraz z opiekunami oraz władze Urzędu Miasta. Na otwarciu wystawy obecny był Wicedyrektor Wydziału Ochrony Środowiska – dr Piotr Szczepanowski, który wręczał uroczystie nagrody i wyróżnienia. W wyniku realizacji tego zadania dzieci i młodzież lepiej poznało piękno jeszcze niezniszczonej, naturalnej przyrody na terenach chronionych WPN i Parków Krajobrazowych. Poznawanie przyrody naturalnej przez jej fotografowanie przyczyniło się do większego zaangażowania w potrzebę jej aktywnej ochrony, rozwiązywanie problemów lokalnych w zgodzie z zasadą zrównoważonego rozwoju i troski o bioróżnorodność, szczególnie w odniesieniu do rodzimych gatunków flory i fauny na terenach chronionych. Konkurs przez artystyczne spojrzenie na otaczającą przyrodę ukazał w nadesłanych fotografiach unikalność przyrodniczą WPN i Parków Krajobrazowych Wielkopolski.

Nagrodzone i wyróżnione zdjęcia umieszczone zostały na stronie internetowej Fundacji jak również opublikowane zostały w numerze 3 i 4 Wielkopolskiego Biuletynu Ekologicznego, czasopisma wydawanego przez Fundację. Z Urzędu Miasta Poznania uzyskano dotację na realizację tego projektu w kwocie 15000 zł, w całości pokrywającą koszty dotyczące organizacji konkursu dla szkół poznańskich.

4. Ochrona jerzyków na osiedlach mieszkaniowych Poznania

Projekt dotyczył problemu ochrony jerzyków, dla których zagrożeniem jest blokowanie miejsc ich gniazdowania przez prace termomodernizacyjne na budynkach mieszkalnych. Dla potrzeb zadania opracowano i wydrukowano ulotki, które zostały rozkolportowane drogą

elektroniczną a w formie drukowanej przez uczniów wybranych Osiedli Mieszkaniowych. W akcji ratowania jerzyków brały udział największe Osiedla Mieszkaniowe ze Spółdzielni „Osiedle Młodych”. Na tych osiedlach gnieździ się bowiem znaczna ich populacja i jednocześnie prowadzone są najintensywniejsze w Poznaniu prace termomodernizacyjne. Uwrażliwiono zarządców budynków, przedsiębiorców i pracowników prowadzących te prace na problem ochrony tego gatunku i współwystępujące z nim inne gatunki ptaków oraz nietoperzy. Pokazano jak kompensować przekształcanie środowiska przez człowieka i potrzebę jego ochrony oraz zrównoważonego jego wykorzystania. Włączeni do współpracy uczniowie z Zespołu Szkół Budowlano-Drzewnych wykonali 100 skrzynek lęgowych, przekazanych do zawieszenia władzom Spółdzielni Mieszkaniowej, w miejscach gdzie przed termomodernizacją jerzyki miały swoje gniazda. Dzięki przeprowadzonej akcji skompensowane zostały straty miejsc gniazdowych, co wpłynie na zahamowanie spadku liczebności tych pożytecznych ptaków na wybranych, poznańskich osiedlach mieszkaniowych. Prowadzona akcja ochrony jerzyków była szeroko przedstawiana w sierpniu i październiku w audycjach nadawanych przez Kablową Winogradzką Telewizję. Dwa filmy znajdują się na naszej stronie internetowej, przedstawiając rozpoczętą akcję ochrony jerzyków na osiedlach mieszkaniowych oraz montaż skrzynek przez uczniów szkół z ZSBD w Poznaniu. Informacje o ratowaniu jerzyków znalazły się także w programie TV regionalnej w cyklu „Korzeniami do góry”. Te wszystkie działania uwrażliwiają dzieci i młodzież, ale również dorosłych, na lokalne problemy ochrony przyrody i jej zagrożenia. Są oni bardziej podatni i wrażliwi na udzielanie pomocy ginącym zwierzętom, ważnym z ekologicznego punktu widzenia. Było to już widoczne, przy prowadzonej akcji (duże zaangażowanie ze strony młodzieży wykonujących skrzynki lęgowe, pomoc ze strony dorosłych przy realizacji zadania itd.). Młodzież szkolna za wzorowe włączenie się do akcji ochrony jerzyków, otrzymała nagrody książkowe o tematyce ornitologicznej oraz certyfikaty. Z Urzędu Miasta Poznania uzyskano dotację w kwocie 6500 zł, w całości pokrywającą koszty dotyczące realizacji projektu ochrony jerzyków.

Inne projekty

W okresie sprawozdawczym Fundacja wzięła także udział w spotkaniu edukacyjnym z zakresu ochrony środowiska pt. „**Świat w kolorze nadziei**”, z cyklu „ZIELONO MI”. Są to spotkania organizowane od kilku lat w hali sportowej Arena w Poznaniu we współpracy z Ośrodkiem Szkoleniowym „Wagart”. Połączone są one z imprezami kulturalnymi, na których przekazywane są także ciekawe formy informacji związane z ochroną środowiska – (wideoklipy, skecze, konkursy). Każdego roku bierze udział w takim spotkaniu kilka tysięcy

uczestników z dużych zakładów pracy z całej Wielkopolski. Spotkania te mają ważną rolę w edukacji ekologicznej społeczeństwa na terenie województwa wielkopolskiego. W 2013 roku impreza ta odbyła się 10 marca, na której zaprezentowano m.in. stan zasobów wodnych w Polsce, ochronę środowiska w gospodarstwie domowym, akcję „Sprzątanie Świata” – Polska a także filmy o tematyce ekologicznej (spoty filmowe – TELEBIM). Na jej organizację Wagart przekazał Fundacji kwotę w wysokości 8 tys. zł.

Fundacja wzięła też udział w ważnym wydarzeniu targowym na Ekspozycji „**Fauna w ogrodzie**”, organizowanej na Targach Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu GARDENIA oraz Targach Zoologicznych ANIMAL MARKET 22-24.02.2013 r. Na przygotowanym stoisku eksponowano problematykę ochrony przyrody i środowiska, rozdając ulotki i publikacje dotyczące tych zagadnień. Od Prezesa Zarządu MTP Fundacja otrzymała podziękowania za uświetnienie I edycji wystawy „Fauna w ogrodzie”.

15-17 marca Fundacja brała udział w XVII edycji **Targów Edukacyjnych** na terenie MTP, gdzie była współorganizatorem stoiska EKO-FORUM, pod hasłem „BIORÓŻNORODNOŚĆ”. W pawilonie Fundacji zaprezentowano część wystawy pn. „Rola zbiorników wodnych w krajobrazie rolniczym”, rozdawano wydawnictwa Fundacji, jak: Wielkopolski Biuletyn Ekologiczny, książki z zakresu edukacji ekologicznej, ulotki prezentujące profil działalności Fundacji i realizowane projekty. Nawiązywano kontakty ze szkołami z regionu Wielkopolski w celu włączania szkół do udziału w projektach edukacyjno-ekologicznych. Możliwość prezentacji działalności Fundacji na własnym stoisku uzyskano bezpłatnie od organizatora, którym był Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego.

Przez cały okres sprawozdawczy Fundacja, niezależnie od projektów dotowanych przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz finansowanych przez Urząd Miasta Poznania, prowadziła zajęcia dydaktyczne z zakresu ochrony przyrody i środowiska dla dzieci i młodzieży szkolnej różnych grup wiekowych. Ponadto w Fundacji w okresie letnim odbyły się praktyki dla 2 studentek kierunku Ochrona Środowiska z Uniwersytetu Łódzkiego i Adama Mickiewicza w Poznaniu. Studentki odbywające 3-tygodniową praktykę zapoznały się ze statutem, działalnością i pracą w Fundacji. Brały czynny udział w realizowanych projektach i dzięki temu zapoznały się szczegółowo z edukacją dzieci i młodzieży z zakresu tematyki przyrodniczej i ochrony środowiska.

Ryszard Gołdyn, Halina Szyper